

Poradenské centrum služeb pro školu, děti a mládež Ústeckého kraje, příspěvková organizace

Pracoviště: Pedagogicko-psychologická poradna, Teplice, Lípová 9

tel: 417 533669, e-mail: teplice@pcsuk.cz

PROGRAM HYPO – prevence školní neúspěšnosti úvodní informace

Cílová skupina

Program je určen především pro předškolní děti, děti nezralé s odkladem školní docházky. Cílem je prevence školní neúspěšnosti a rozvoj dovedností nutných pro úspěšné zvládnutí nároků 1. ročníku. Již z názvu HYPO (HY – hyperaktivita a PO pozornost) vyplývá, pro kterou skupinu dětí je program připraven. Zejména pro děti s diagnózou ADHD, děti mající problémy vzniklé na podkladě LMD. Deficit se netýká jen problémů v oblasti pozornosti a hyperaktivity, ale i dílčích funkcí jako je zrakové a sluchové vnímání, paměť, vizuomotorická koordinace... Je vhodný jako prevence i u dětí tzv. bezproblémových k procvičení dílčích dovedností. Program je orientován na klienta ve věku od 5,5 – 6,5 let, účinný je až do věku 8 let.

Hlavní formou je individuální práce doma, cílená činnost dítěte za účasti rodiče, kteří spolu každý den pracují na zadaných úkolech. Pravidelně jednou týdně či jednou za čtrnáct dní docházejí rodič s dítětem na PPP. Rodič konzultuje své postupy a občas i své přístupy k dítěti. Učí jak dítě zaujmout, motivovat pro práci.

Metodika programu

Jedna lekce trvá týden. Každý den plní dítě 6-7 úkolů. Úkoly zaměřené na jednotlivé oblasti se opakují každý den, ale stoupá jejich obtížnost. V jednotlivých lekcích je daná schopnost rozvíjena pokaždé jiným typem úkolu, obtížnost stoupá od lekce a lekci. Mnohé úkoly ovlivňují více funkcí. Na úvodním listu každé lekce jsou podrobné instrukce ke každému z úkolů. S vlastními materiály programu se pracuje 10 týdnů, 11. a 12. týden procvičuje dítě úkoly, které ještě dobře nezvládlo nebo které je třeba zopakovat. Motivačně je vhodné zařadit také úkoly, které dítě baví a jdou mu snadno. S pozorností jsou těsně svázány úkoly na rozvoj následujících oblastí: krátkodobá paměť, vizuomotorická koordinace, zrakové a sluchové vnímání. Samostatně je v programu rozvíjena oblast sluchové pozornosti. Tato oblast pozornosti je pro školáka nesmírně důležitá, protože většina instrukcí a povelů je dítěti předávána učitelem právě pomocí zvukových signálů. Tato cvičení provází dítě téměř každou lekci. Na předem domluvený signál dítě plní úkoly. Rodič si připraví budík či minutku na vaření.

Terapeutický přínos

Pravidelná práce na programu rozvíjí potřebné pracovní návyky. Ačkoli s dítětem pracujeme hravou formou, cvičíme zde schopnost dítěte přijmout nějaký úkol, pracovat na něm a dokončit jej. Pravidelnou a každodenní práci s programem rozvíjíme u dítěte pocit zodpovědnosti, schopnosti oddělit práci od zábavy. Učí se, že je třeba k dokončení úkolu vyvinout úsilí. Každodenní práci rodiče s dítětem dochází k posilování vzájemné vazby rodič-dítě. Oba dva – rodič i dítě – se učí efektivní spolupráci. Pro dítě je často velkým přínosem, že má po dobu práce s programem rodiče pravidelně samo pro sebe. Na školu se tak nepřipravuje pouze dítě, ale spolu s ním také rodiče. Je poskytnuta možnost utvořit si představu o tom, co by všechno dítě mělo před vstupem do školy znát, mohou si vyzkoušet, co všechno pravidelná příprava do školy přináší.

Rodiče se učí chválit své děti za snahu, dávat jim najevo svou souměřitost, motivovat je pro práci, ale i respektovat jeho individuální možnosti. Učí se rozpoznávat, kdy je vhodný čas pro práci, rozeznat co dítě od práce rozptyluje, kdy je třeba udělat přestávku. Na setkání si ukážeme sérii cvičení na jeden den. Domácí činnost by zpočátku neměla přesáhnout 30 minut (úvodní lekce budou tak na 20 minut, po zapracování bude některému dítěti stačit i 10 minut). Je nutné počítat, že se nepodaří rozvinout všechny deficitní dovednosti (2-3 bude nutné rozvíjet dále).

Pro interní potřeby zpracovala dle metodiky dr. Michalové PaedDr. Jana Rodová, speciální pedagog PPP.